

SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #1.2015

NATT I NATUREN

Mange speidergrupper slo leir sammen med politikere i januar. Speiderne fra 17. Oslo Kampianerne fikk med seg klima- og miljøministeren på overnatting i skogen.

16+

TEMA: SPEIDERE VIL UT

*2015 er Friluftslivets år i hele Norge.
Det passer bra for den som er speider!*

LEDERBOKA

Midt i blinken for deg!

SPEIDERE VIL UT

Å være ung i Japan

SPEIDERAKSJONEN

En framtid for syriske barn

Hva betyr dette? Bokstaven og tallet viser hvilket mål i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i Roverloggen og i Speiderbasen.

Mål:
F-1, 9,
10

KORTNYTT • SIDE 4

TEMA • SPEIDERE VIL UT • SIDE 12

BLI KJENT MED JAPAN • SIDE 14

UNDER STJERNENE MED STATSÅDEN • SIDE 18

SPEIDERAKSJONEN • BAKGRUNN • SIDE 42

SPILL ROLLESPILL • SIDE 31

BESØK PÅ KJØKKENET • SIDE 28

BLI KJENT MED MAHA OG MOHAMMED • SIDE 26

OM KOMPETANSE OG KOMPASS

Året var knappe to uker gammelt da vi speidere var med på «Natt i naturen» sammen med ordførere, lokalbefolkningen og andre friluftslivsorganisasjoner over hele landet. Imponerende mange speidergrupper slo leir, enten det var stjerneklart og vindstille, eller vind, regn og tordenvær. Vi delte både kunnskap og speiderkulturen raust med andre, det ga gode opplevelser utendørs for mange.

Klima- og miljøminister Tine Sundtoft var blant dem som overnattet sammen med speidere, og hun oppfordret oss alle til å gjenta det: «Bruk Friluftslivets år til å rigge til slike opplevelser som disse, og inviter med dere andre. Dere speidere er trygge på friluftslivet, og dere kan gjøre andre trygge!»

Det er en anerkjennelse å ta med seg videre, men vi skal også bruke året til å styrke vår egen turkompetanse. Særlig retter vi oppmerksomheten mot patruljen, og dens muligheter til å dra på tur uten voksne ledere. Det krever at mange av oss voksne strekker seg litt lengre, særlig når det gjelder å gi speiderne tillit, men vi vil få igjen så det monner: Speidere med økt kompetanse både innenfor friluftsliv og samarbeid, med økt tiltro til egen mestring, og større evne til å vurdere risiko.

Og sist, men ikke minst: Speidere som er mer motivert til å fortsette i de kritiske ungdomsskoleårene, hvor mange faller fra, som blir enda stoltere over å være speidere, og som blir gode forbilder for de yngre!

I speideren vil vi at alle skal få gode muligheter til å ta ansvar for seg selv og andre. Å engasjere seg gjennom Speideraksjonen er en slik mulighet, og er med på å forme oss. For noen år tilbake intervjuet vi Morten Harket i forbindelse med Speideraksjonen. Han sa: «Å engasjere seg er med på å vise hva slags person en er, og hva slags person en ikke er, det er som et kompass. Det gjør at en blir bedre kjent med seg selv. Man har utrolig mye igjen for å engasjere seg. Som barn og ungdom merker en det kanskje ikke med en gang, men det plantes noen frø som vil gi resultater når man blir voksen.»

Med andre ord: Det å delta i Speideraksjonen gir håp om en bedre verden, både i det lille og i det store perspektivet!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

NORGES SPEIDERFORBUND

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

BESØKSADRESSE:

St. Olavsgate 25, 0166 Oslo

POSTADRESSE:

Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo

TELEFON: 22 99 22 30

E-POST: nsf@speiding.no

www.speiding.no

ANSVARLIG REDAKTØR: Kirvil Kaasa

DESIGN: Løwehjerte design AS

TRYKK: 07 Media

OPPLAG 16+: 5 430 (totalt 17 890)

FORSIDEFOTO: Carl-Frederic Salicath

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 6. februar

GENERALSEKRETÆR: Jens Morsø

SPEIDERSJEF: May-Britt Roald

BIDRAGSYTERE:

Karoline B. Tetzlaff Hauge, Malin Hauge Erdal, Espen Willersrud, Ksenia Sazonova,

Sissel Skoge, Ragnhild Erevik Fosse,

Kamilla Myrvåg Assev, Hanne Lundanes,

Bendik Fjeldstad, Cecilie Mariko Hara, Bente Ulvestad,

Malene Celius Enoksen /Flyktninghjelpen

REDAKSJONEN:

Tove Arntzen (tovearn@online.no)

Carl-Frederic Salicath (cfsalicath@gmail.com)

Alexander Vestrum (vestrum@gmail.com)

Christina Eide (christinalarsen96@gmail.com)

KORTNYTT

TEKST: ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til Speideren, så kanskje det havner i bladet: kirvil.kaasa@speiding.no

ILLUSTRASJON: LINK ARKITEKTUR

SPEIDERNE VIL BYGGE MODERNE I STAVANGER

I Stavanger og kommunene rundt vil speiderne ha «speiderbaser» i friluftsområder. De har fått med seg et arkitektfirma til å tegne byggene, og Stavangers ordfører er positiv, skriver Aftenbladet.

– Vi trives best ute. De fleste av våre aktiviteter er i naturen lokalt. Grunnen til at vi likevel søker om å få bygge disse basene, er fordi vi trenger møtesteder. Vi trenger en plass hvor vi kan oppholde oss mellom aktivitetene, sier daglig leder Ivar Anton Nøttestad i Vesterlen

krets. Først og fremst ønsker han en uteplass for Madlaspeiderne og Godesetspeiderne, særlig ettersom sistnevnte på grunn av sopp ikke kan være i sine lokaler.

Stavanger-ordfører Christine Sagen Helgø har sett planene, blant annet byggene tegnet av Link Arkitektur.

– Dette er et godt forslag. Jeg er positiv til disse planene, sier ordføreren. Samtidig understreker hun at søknaden ikke er behandlet ennå. ■■

ELITESOLDAT-ORDFØRER OVERNATTET UTE

Ordfører Bjørn Kahrs i Randaberg kommune i Rogaland overnattet ute sammen med speiderne for å markere starten på Friluftslivets år. Og overfor Bygdebladet kunne han fortelle at han ikke gruet seg. – Som gammel elitesoldat

FOTO: RANDABERG KOMMUNE

og speider klarer jeg vel en natt ute, sa han til avisa. Ordføreren trakk også fram at han har tatt både Forsvarets etterretningsskole og Forsvarets sanitetsskole, samt at han var pionérdykker i Nordsjøen. ■■

ULSTEIN-ORDFØRER SLAPP Å SOVE ALENE

Som nesten 200 andre ordførere sov Jan Berset i Ulstein kommune i Møre og Romsdal ute for å markere Friluftslivets år. En stund så det ut til at han måtte sove alene, skriver Vikebladet Vestposten.

– Ingen vits for meg å sove ute alene, uttalte ordføreren. Heldigvis fikk han selskap både av speidere og Røde Kors-medlemmer. ■■

FOTO: ERIK NORRUD I MØRE

FOTO: MAIKEN SOLBAKKEN/FIRDAPOSTEN

HEMMELIG SPEIDING I FLORØ

Sjøspeiderne i Florø FA speidergruppe, Sogn og Fjordane krets, driver med mye spennende. Men nøyaktig hva, vil de ikke fortelle til lokalavisa Firdaposten:

– Mange trur ein berre sit i ring og knyt knutar, men det er langt fra sanninga, sier 15-årige Sigurd Hovden, som er roveraspirant.

– Samtidig gjer vi nok ein del ting vi ikkje burde gjere, men det kan vi ikkje seie noko om, legger 13-årige Olai Bjerck Hovden til, mens hans smiler. ■■

ROVERE REDDET SAUER I SIRDAL

I Sirdal fant to rovere i vinter et par sauer som hadde gått rundt i dyp snø i tre uker. Temperaturen var ned mot – 30 grader, ifølge NRK. Speiderne trodde først de så en ulv, men det viste seg å være to sauer, forteller Ivar Anton Nøttestad, som var vaktleder.

– Sauene slapp lurte seg nok unna årets pinnekjøtt, men de hadde nok ikke levd så mye lenger, sier Ivar Anton. I en slede ble sauene fraktet til gården der de har tilhold.

Sirdal ligger helt nordvest i Vest-Agder fylke, og det er her speiderne har etablert kompetansesenteret Frikvarteret. ■■

FOTO: NILS H. TOLDNES, ADRESSEAVISEN

ET GODT STYKKE ARBEID I SØR-TRØNDELAG

Sør-Trøndelag krets har restaurert Stykket gård i Trondheim bymark. Speiderne tar vare på eiendommen nesten uten støtte fra kommunen, skriver Adresseavisen. Hovedhuset er pusset opp utvendig for 800 000 kroner, og det for midler som speiderne har skaffet selv, bortsett fra 40 000 kroner som kommunen støttet prosjektet med. De sikre inntektskildene er utleie av

eiendommer og medlemskontingenten.

– Bidrag fra kommunen, fond, legater og bedrifter, er ren bonus, og det er ikke lett å få napp, forteller leder for speidernes husråd, Svein Gunnes.: – Vi søkte over 40 bedrifter og ti forskjellige fond og legater i forbindelse med oppussingen, uten å få et eneste positivt svar. Men speiderne ga ikke opp: – Har du trua, får du til det du vil, slår Gunnes fast. ■■

FOTO: IVAR ANTON NØTTESTAD

FOTO: HANNE K. EILERTSEN, TROMSØYA SPEIDERGRUPPE

ET LAG AV DYKTIGE VEILEDERE

Roverlaget Faktotum i Tromsøya speidergruppe har bidratt i lederutdanningen på Universitetssykehuset i Nord Norge, og godt fornøyde deltakerne har sendt denne hilsenen til gruppeleder Oddgeir Moe: «Vi i PULS- teamet på HRU ønsker å gi en tilbakemelding og takk til deg og roverne dine for en flott gjennomføring av oppdrag «treretters middag på bål,

med element av konkurranse».

Opplegget var veldig bra, og tilbakemeldingene fra oss og deltakerne på PULS var udelt positive. God organisering, god mat og, ikke minst, flinke og hyggelige ungdommer som gjennomførte seansen på en imponerende måte. Dette frister til gjentakelse.» ■■

SPEIDERNE RYDDET OPP I HORTEN

Tradisjonen tro ryddet speiderne opp ved «Festningen», et populært utsiktspunkt i Horten, etter festlighetene nyttårsaften. Det opplyser Espen Paulsen i Horten-speiding til avisa Gjengangeren.

– Speiderne gjør dette hvert år. Det ble fem sekker full av søppel denne gangen. Jeg vil anmode folk å være flinkere til å rydde selv, sier Paulsen. ■■

FOTOGRAF: ELISABETH PAULSEN

SKOGVOKTERNE

TEKST OG FOTO: SKOGVOKTERNE

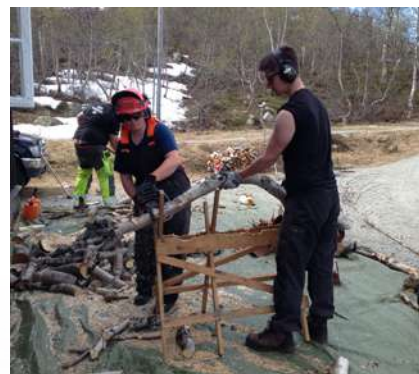
BLI SKOGVOKTER DU OGSÅ!

Vi er en gjeng sprudlende speidere fra 16 år og oppover som driver dugnadsarbeid på Solstølen og Tredalen. Ønsker du å felle trær, brenne bål, få t-skjorteskille mens du maler hyttevegg eller vil du diske opp med de beste måltider?

Vi er speidere fra hele landet, og uansett hvor du kommer fra, er vi dine uoppdagede bestevenner som ønsker å tilbringe noen helger i året med DEG! Skogvokterne består av alt fra studenter og håndverkere til ingeniører og lærere.

Enten du faller innenfor en av disse yrkesgruppene eller ikke, har du noe å bidra med! Del din kunnskap og ditt humør med oss og du får masse igjen; vennskap, kunnskap, fellesskap og ekteskap er noen av tingene vi kan lokke med.

14. -17. mai har vi vårsamling på Solstølen, og du er hjertelig velkommen. Syns du vi virker interessante sjekk ut www.skogvokter.no og finn oss på Facebook. ■■

VINTERLEIR PÅ LESJA

TEKST: KAMILLA MYRVÅG ASSEV, FOTO: HANNE LUNDANES

Korga, bålet midt i teltet.

Henrick og Emir synger gamle leirbålssanger som er laget på leiren.

VERDENS ELDSTE VINTERLEIR

Om du en gang rundt påsketider kjører gjennom Lesja kommune, må du se etter et segl det står «Sol og Sne». Da får du kanskje øye på noen speidere med hvite toppluer nedenfor toglinja.

Det er Ålesundsspeiderne som feirer påske her hvert år, sammen med venner fra Sykkylven og 17. Oslo speidergruppe. I fjor hadde leiren 80 års jubileum, og året før feiret den 70 år. Hvordan kan dette ha seg? Jo det har vært 71 leirer, men det var i 2014 80 år siden den første vinterleiren ble arrangert. Dette er verdens eldste vinterspeiderleir!

LITT HISTORIE Leiren har holdt på uten frivillig stopp siden 1934. Rundt andre verdenskrig, da speiderarbeid var forbudt, lå leiren i dvale i 10 år, før det startet opp igjen i 1946. Siden da har mange speidere fått delta på en leir der historie og tradisjon står sterkt, og programmet fremdeles har elementer som har vært med siden starten.

SOL, MEN LITE SNE Jubileet måtte selvsagt feires, og grunneieren, odelsdattera og en representant for Kirkerådet kom på ærefullt besøk, og hadde med kake. Det ble en koselig feiring der både gamle og nye historier ble delt. De ble vist rundt i leiren, og var imponert over alt speiderne hadde stelt i stand. Høye telt var reist i trærne, og maten blir laget i ei lita bu.

Påskesola strålte denne dagen, men det var så vidt snø på

Seglet henger langs europaveien forbi leiren, og viser vei til leiren på andre siden. Henger dette oppe, er det bare å ta turen innom.

bakken! Snø eller ikke – leiren går sin vante gang, og av og til går man på ski i mosen, bare fordi det er her man alltid har gått. Tradisjon er tradisjon!

DUSKESPEIDERE Leiren har også som nevnt egne luer, med dusker som viser hvem som har vært med før, og som man kan spørre om ting man lurer på. Jo flere dusker, desto mer erfaring, i alle fall i teorien! Den femte dusken er rød, og markerer en ny tilværelse på leiren som leder. En grønn dusk markerer 10 leirer, og Runar Øvstegård er i dag deltakeren med flest dusker. På lua hans henger det tre grønne dusker, én rød og én hvit – altså 36 år med vinterleir! ■■

EN STRATEGI SOM FUNKER

Leder Berit Roll Elgsaas fra 6. Drammen MS speidergruppe er ikke i tvil: Norges speiderforbunds nye strategi lar seg lett oversette til konkret arbeid i gruppa.

Berit mener den strategiske planen som gjaldt fra 2007 ble for overordnet, og at det krevde mye arbeid for å få brukt den i praksis. Den besto av en lang rekke punkter fordelt på områdene lederkvalitet, samfunnsansvar og vekst og ble vedtatt på Speidertinget i 2006.

Visjonen og langtidsmålene for 2015-2024, og arbeidsplanen for 2015-2016 ble vedtatt på Speidertinget sist høst. Visjonen har tre hovedpunkter: «Speidere vil ut», «patruljen tar ansvar» og «speiding når flere».

MER KONKRET Nå er det jo et godt stykke fra speiderting og forbundskontor til gruppemøte med grilling i Drammen, men Berit har tro på den nye strategien i praksis.

NORGES SPEIDERFORBUNDS VISJON:

Visjon 2024 - Speidere vil ut, patruljen tar ansvar, speiding når flere

I 2024 er Norges speiderforbund den mest attraktive organisasjonen for barn og unge som vil ut i naturen og i verden. Hos oss opplever alle å få og ta ansvar gjennom patruljesystemet. Speideren er en relevant bevegelse som når flere. Våre speidere blir utfordret i møte med samfunnet, naturen og seg selv, og våger å flytte egne grenser.

KORT OM INNHOLDET I VISJONEN:

Speidere vil ut. Speidere er nysgjerrige og utforskende, de vil ut av komfortsonen og bli utfordret. Speidere vil ut i naturen og oppleve nye ting, ut i verden og møte andre mennesker, både speidere og andre.

Patruljen tar ansvar. «Patruljesystemet er ikke et system å drive speiding etter, det er det eneste systemet», skrev Baden-Powell i sin rapport etter Brownsea Island-leiren i 1907. Dette er like aktuelt nå, over 100 år etter. Ved å være i en patrulje lærer speidere seg å ta vare på hverandre, og å ta ansvar for fellesskapet.

Speiding når flere. I speideren skal barn og unge få unike opplevelser. De får utvikle seg etter erfaring, kunnskapsnivå og evner innenfor trygge rammer. Vår metode – speidermetoden – er vår oppskrift for å skape selvstendige og ansvarsbevisste mennesker. Vi har en bredde i aktivitetene og en kompetanse som samfunnet etterspør, og dette vil vi dele med flere!

«Strategien skal være i aktiv bruk i gruppa. Jeg oppfatter visjonen, langtidsmålene og arbeidsplanen som så konkrete at dette ikke skal bli vanskelig å få til.»

– Jeg synes denne strategien er mye lettere å få ned på gruppenivå enn den forrige. Den er mer konkret, og den lar seg enklere oversette til konkrete ting en kan gjøre i gruppa, sier hun.

På det kommende gruppetinget blir strategien og arbeidsplanen for 2015-2016 tema, og de tre dokumentene som presenterer strategien deles ut. Gruppedelsen legger så fram forslag til hvordan den skal brukes.

– Og vi skal være åpne for å ta med flere punkter enn dem vi har tenkt ut på forhånd. Strategien skal være i aktiv bruk i gruppa. Jeg oppfatter visjonen, langtidsmålene og arbeidsplanen som så konkrete at dette ikke skal bli vanskelig å få til, forteller Berit, som inntil nylig også var korpssleder i Metodistkirkens speiderkorps.

GENERASJONSSKIFTE Arbeid med strategi er ikke noe nytt for 6. Drammen MS. I 2012 startet det med drodling om gruppas framtid, så langt som ti år fram.

«Speidere vil ut» passer utmerket til 6. Drammen MS. Flokken har bare utemøter, og resten av gruppa prøver også å være minst mulig inne – selv om det denne kvelden var både sørpeføre og regn ned mot frysepunktet. Leder Berit Roll Elgsaas (bakerst) tror den nye strategien blir enkel å ta i bruk i gruppa.

Bruk QR-koden over for å høre hva Mathea, Ella og Therese – alle ni år – har å si om strategien!

– Det gikk opp for oss at en del begynner å nærme seg gilde-alder. Vi jobber med et generasjonsskifte i ledergruppa som mål, forteller Berit.

Den første samlingen ble holdt på «danskebåten», og inkluderte én dag i København. Gruppa leide et konferanserom på skipet, og markerte med det starten på arbeidet på en kanskje utypisk speidermåte – mer som en «kick-off» en bedrift kunne hatt.

– Det ble satt veldig pris på, og var noe litt utenom det vanlige. Jeg opplevde at de unge lederne følte seg verdsatt, og at de fikk være med på noe som er litt mer enn de har vært før, sier 6. Drammen-lederen.

Siden da har det vært flere samlinger, både lokalt og i Oslo.

– Vi har fått roverne litt tryggere, slik at de kan overta lederverv, spesielt i troppen, forklarer Berit.

– Men det er ting som tar tid, det er ikke gjort på et halvår. Man må jobbe langsiktig. ■■

BEGREPENE

- **Visjonen** vår er en beskrivelse av hvordan vi vil at Norges speiderforbund skal være i fremtiden. En visjon er altså en slags framtidsdrøm eller en målsetting.
- **Langtidsmålene**, eller de langsiktige målene, beskriver hva vi vil oppnå.
- En **strategi** er enkelt sagt en framgangsmåte for å nå et mål (eller flere). Strategien vier mer oppmerksomhet til hva som skal gjøres enn til hvordan noe skal gjøres.
- **Arbeidsplanen** konkretiserer hvordan vi skal jobbe for å oppfylle visjonen og langtidsmålene i den neste toårsperioden, altså fram til neste speiderting.

LES MER OM DEN NYE STRATEGIEN HER:

<http://www.speiding.no/nyttig/?side=program.strategi>

LEDERBOKA

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: IVER GJENDEM OG KIRVIL KAASA

DIN FØRSTE BOK OM Å VÆRE LEDER

Lederboka er ingen tung og tørr fagbok om et tema mange andre har skrevet om allerede. Den er lettlest samtidig som den er solid gjennomarbeidet. Lederboka er spesielt beregnet på deg som er fersk leder, men også den som har vært leder en stund kan ha glede og nytte av den.

**500
SOLGTE**
SIDEN LANSEING VED NYTTÅR

I 2009 kom Speiderboka i ny versjon, med utgangspunkt i hundre år med speiderfriluftsliv. Lederboka bygger på erfaring og kunnskap om ledelse i speideren, og er skrevet mest for unge fra ca. 15 år som nettopp har startet på sin første lederoppgave, eller som trenger en liten oppmuntring for å gjøre det.

PATRULJEARBEID Lederboka er laget av speiderledere med mye erfaring og kunnskap om å lede andre i speideren. De fant nemlig ut at det ikke fantes noen bok om dette for de yngste lederne i speideren. Fra starten og helt til boka var ferdig har de jobbet som en patrulje.

Det å lede andre er av og til lett og av og til mer krevende. Som leder må en ofte prøve seg fram på egen hånd, men en kan også få støtte og hjelp fra andre ledere, og en kan ta ulike kurs. Lederboka er et godt tillegg til dette. Den tar for seg 20 ulike temaer, for eksempel det å inspirere andre, lagarbeid, planlegging, og hvordan en skal bli enige. Hvert tema innledes av et sitat fra en speider eller speiderleder. I likhet med Speiderboka består Lederboka av en basisdel og en ekspertdel.

MANGE HAR BIDRATT Det har tatt noen år å bli ferdig med boka, og underveis har «bokpatruljen» fått mange gode råd av speidere og rovere om hvordan boka burde være.

ERFAREN FORFATTER Karen Johanne Strømstad har hatt ansvaret for teksten i boka. Hun synes arbeidet har vært spennende:

– Den største jobben var å finne en god struktur for alle tips og råd vi ønsket å få med.

Hvordan har dere jobbet for å sikre at boka treffer unge ledere, også patruljeførere?

– Ved å være tett på ungdom som har lederansvar! Jeg har hatt gleden av å observere, diskutere med og lytte til unge som har et oppriktig ønske om å lykkes med lederoppgaven sin. Hva tenker de, hva gjør de, hvordan reflekterer de? Det har også vært til stor nytte å snakke med mange speiderledere. Jeg stilte hver av dem to viktige spørsmål: «Hva skulle du gjerne visst da du startet som leder?» og «Hva er ditt beste råd til unge ledere?»

Karen Johanne har også involvert tenåringene i selve manusarbeidet:

– De har helt klart gitt meg nyttige og ærlige tilbakemeldinger underveis! Da en av dem kommenterte det ferdige manuset med at hun følte at boka var skrevet for henne, tenkte jeg: «Yess! Nå snakker vi!» ■■

«Da en av dem kommenterte det ferdige manuset med at hun følte at boka var skrevet for henne, tenkte jeg: «Yess! Nå snakker vi!»»

Tone Ødegaard er en av de 20 lederne som har bidratt med sitater og stilt opp til fotografering hos Iver Gjendem.

Lederboka bestilles på Speider-sport.no og koster 299,-.

TEMA

TEKST OG FOTO: TOVE ARNTZEN

SPEIDERE VIL UT

I år markeres Friluftslivets år for tredje gang. Regjeringen, med Klima- og miljødepartementet i spissen, ønsker med det at flere skal komme seg oftere ut og i aktivitet, og at det skal føre til at det er noe de vil fortsette med. Å være ute i frisk luft og i fysisk aktivitet er bra for alle – vi blir både gladere og friskere av det!

Vi som er speidere har alltid vært mye ute, vi vil rett og slett ut for å søke det gode ved å oppleve, lære om og verne om naturen og det utemiljøet vi er så heldige å ha i Norge. Uansett hvor vi bor, er det aldri langt til turområder, til skogen, fjellet eller kysten. Fine stunder ute, gir oss lyst til å dra ut igjen og igjen.

Nå som resten av befolkningen skal oppmuntres til å komme seg mer ut, har vi speidere en unik mulighet til å vise hva vi kan og vil. Derfor har vi allerede invitert med oss ordførere og andre på overnatting ute i januar, og derfor planlegger mange grupper og kretser speideraktivitetsdager over hele landet dette året. Hva med å oppgradere din egen friluftslivskompetanse gjennom nye opplevelser? Her er det mangemuligheter til å ta kurs, eller melde seg på turer som gir en ekstra utfordring!

«Speidere vil ut» sier vi i visjonen vår. Det kan også bety at vi vil ut i verden for å oppleve nye speidereventyr! I de fleste land finnes det speidere vi kan besøke, speidersentre som vi kan dra til, kurs, jamboreer og andre leire vi kan delta på. Mulighetene er mange for speidere som vil ut! ■■

TOPPTUR PÅ FLAT ØY

Familien Nesse sjekker inn: Sondre (2 år), Linnea (6 år), mamma Anine og pappa Øystein. Håkon Schønning (11 år) og Richard Sandbæk (11 år) registrerer deltakerne.

Linus Ekvold (10 år) balanserer fint på lina.

Beverne og roverne inntok Rambergtoppen, som er lettest tilgjengelig. Småspeiderne var på Rødsåsen, som med sine 170 m.o.h. er den høyeste toppen i området.

Jeg besøkte troppen på Bjørnåsen. Her ble jeg møtt av speiderlederne Andre Børnes og Peik Næsje.

– Alle speiderne skal sove ute, fortalte de. De skal dessuten registrere deltakere, og selge pølser, kaker og kaffe eller pizza stekt på bål!

FLERE PÅ TUR På Bjørnåsen samarbeidet speiderne med – DNT Vansjø om opplegget, og målet er å være synlige, få folk til å gå tur i nærmiljøet, samt å få nye medlemmer.

Rett før Trefjellsturen har Ylvis sluppet videoen om knuteknytting, «Truckers Hitch», og låta dunderer fra en høyttaler i huken til guttepatruljene. Speiderne forteller stolt at de har lært seg knuten før turen.

MERKESAMLING Den som besøker alle tre toppene i løpet av helgen, får et jakkemerke. Mange har begynt å samle på merkene: Tre bronsemerker gir et sølvmerke, tre sølvmerker gir gull. I tillegg kan turgåerne delta på aktiviteter, leker eller konkurranser på hver topp, for eksempel prøve nattvandring på høylys dag ved hjelp av bind for øynene, klatre ned til Bjørnehulen (men ikke vekk bjørnen!), eller forsøke å gå på line.

SPEIDERNE FÅR NABOENE UT Det er gratis å delta, og speiderne ser på det som en mulighet til å gjøre noe bra for nærmiljøet. Mange deltakere forteller at de aldri har vært her før, selv om de har bodd i Moss i mange år.

Trefjellsturen er et fint eksempel på hvordan speiderne bidrar til at folk kommer seg ut og i naturen og få nye opplevelser! ■■

Pizza stekt på bål smaker ekstra godt, bare bunnen ikke blir brent!

Patruljene Ekorn og Bamse.

Patruljene Elg og Ørn.

SPEIDERE VIL UT

TEKST: KIRVIL KAASA / CHRISTINA EIDE FOTO: CECILIE MARIKO HARA

FAKTA OM SPEIDING I JAPAN

- Speiderloven består av åtte paragrafer og handler blant annet om det å være vennlig, takknemlig, modig, snill og glad.
- Japanske speidere har mye samfunnsengasjement i programmet

1

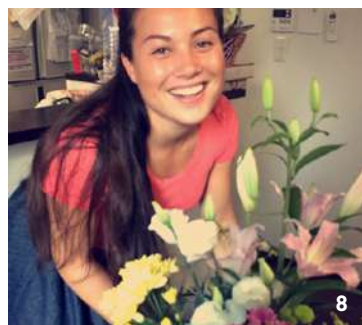
2

6

7

8

11

12

12

BLI KJENT MED JAPAN!

Cecilie Mariko Hara (19) og broren Dag Takuro Hara (16) fra 11. Trondheim MS speidergruppe skal på jamboreen i Japan til sommeren. Med japansk far og norsk mor er de mer kjent med landet og kulturen enn de fleste av de andre 900 norske deltakerne.

– Vi er vokst opp i Norge, men reiser til Japan omtrent annethvert år, forklarer Cecilie, som er troppsassistent i jamboreetroppen Frithjof Nansen.

– Sist sommer dro jeg dit alene på språkkurs.

Japan er en lang reise unna, og vi lurer på hvordan det er å være barn og ungdom i Japan, og om speideren der er annerledes enn i Norge? Cecilie forteller:

– Japanske ungdommer er kanskje mindre redde for å skille seg ut enn det vi er i Norge, både når det gjelder interesser og klær – det virker som om det er mer tillatt å være seg sjøl, uten at andre bryr seg eller kritiserer. De tør ofte å være litt mer barnslige, de trenger ikke være så «kule». Japanske gutter går gjerne med veske! Det ser du ikke så ofte i Norge.

På en ferie i Japan for et par år siden traff familien Hara, som alle er speidere, tilfeldigvis på en tropp med japanske speidere, både jenter og gutter. De var i full sving utenfor speiderhuset sitt, med matlaging og spikking. Alle hadde hel speiderdrakt, skjorte og bukse, skjerf og caps.

– De var veldig hyggelige og inkluderende, det ble en skikkelig fin speideropplevelse!

Det er ellers ikke så vanlig at gutter og jenter er sammen på fritiden, forteller Cecilie:

– Jenter er sammen med jentevenner og gutter med andre

sitt. De var tidlig ute med å hjelpe til etter kjernekraftverkulykken i Fukushima i 2011.

- Speiderløftet lyder fritt oversatt fra japansk omtrent slik:
«På min ære lover jeg å gjøre mitt beste for

å gjøre min plikt overfor Gud/Buddha og landet mitt, lyde speiderloven, hjelpe alle mennesker til alle tider, holde meg fysisk sterk og mentalt våken, og være ærlig og redelig».

- Enhetsinndelingen er nesten helt lik vår: Bevere (6-8 år), Ulvunger (8-11 år), Stifinnere (11-14 år), Vandrere (14-20 år), Rovere (18-24 år)

1. En av mange populære festivalene i Tokyo. Matboder, mennesker og masse hygge.
2. Tropp Dovrefjell (WSJ 2011) på besøk hos en japansk tropp.
3. Typisk kakedisk på et av mange mindre bakeri Japan. Her er det noe for enhver smak!
4. Tradisjonell festivaldans. Her kan alle delta – liten som stor!
5. Cecilie i ført en tradisjonell yukata.
6. Vi tester norske ferdigheter hos japanerne.
7. Cecilies etternavn «Hara» i kanji på et dørskilt.
8. Cecilie med sin første egenlagde, tradisjonelle Ikebana-dekorasjon.
9. Tradisjonell og typisk japansk «fastfood». Anbefales virkelig!
10. Cecilie og Dag spiser fokost på et typisk japansk hotell.
11. Troppsbilde av en japansk tropp under WSJ 2011.
12. Cecilie sammen med noen venner, traskende på vei til en festival i Tokyo.
13. Vakre Hamrikyu garden, midt i Tokyo.
14. Vi ønskes velkommen som gjester under WSJ 2011 av en japansk tropp.

gutter. Når en gutt og en jente treffes, forventes det at jenta skal virke sjenert og være «søt».

VENNER MØTES UTE

– Jeg og vennene mine i Trondheim er ofte med hverandre hjem, og av og til lager vi mat sammen, men i Japan bor mange trangt, og har liten plass hjemme. Derfor er det vanligst at venner treffes ute, i butikker eller går på restaurant, noe som ofte er billigere enn i Norge. Det er bare familie og de aller nærmeste vennene som inviteres hjem.

I japansk skole er det mer disiplin enn i norsk skole, og elevene jobber hardt, men lekser er ikke vanlig. Det betyr ikke at japanske barn og unge har mye mer fritid enn vi har i Norge: To kvelder i uka går de fleste på skole, som oftest fra kl. 18 til 21, i tillegg til skole på dagen.

SOMMER ER FESTIVALTID Vi spør Cecilie hva unge i Japan ellers gjør i fritiden, og hun forteller om sommerfestivalene:

– De er veldig populære! De foregår ute, og det handler om forskjellige spill, og masse god mat, som tilbys fra boder på gatene, som *yakisoba* (stekte nudler), *yakitori* (stekt kylling på

spyd), *niku manju* (melboller med kjøtt) og *onigiri* (risboller). Det er så mye godt å få! *Hanabi*, japansk fyrverkeri, hører også med til sommerfestivalene, og det er mange jenter og gutter som pynter seg i *yukata*, en tynnere og enklere variant av den tradisjonelle kimonoen, som passer godt om sommeren når det er varmt og fuktig i Japan, og som finnes i mange farger og mønstre!

Cecilie var med på jamboreen i Sverige i 2011 med troppen Dovrefjell. Tilfeldigvis var nabotroppen fra Japan:

– Japanere er veldig åpne og interesserte i å bli kjent med andre, og vi ble invitert til å spise sammen med dem. De lagde typisk japansk mat av det som var tilgjengelig på jamboreen, nudelsuppe med kokt egg, for eksempel. Og så spiste de selvfølgelig med pinner! De brukte også pinnene til å røre i grytene over bålet. Vi lekte en japansk lek sammen, hvor vi skulle slå på en vannmelon med bind for øynene til den gikk i stykker. Etterpå viste vi dem hallingkast.

Cecilie gleder seg skikkelig til å reise tilbake til sommeren:

– På vegne av Japan ønsker jeg alle mine norske medspeidere velkommen, og håper at alle får en kjempebra leir med mange fine opplevelser! ■■

BLI MED I TURKONKURRANSEN HAIKELIGAEN!

Haikeligaen er KFUK-KFUM-speidernes turkonkurranse, hvor de som er mest på tur vinner. I Friluftslivets år 2015 inviteres hele Norge til å delta i Haikeligaen, og speidere, rovere og ledere fra Norges speiderforbund er spesielt invitert.

Haikeligaen går ut på å samle poeng ved å gå på dagsturer, overnattingsturer, fisketurer, besøke kulturminner og å løse månedsoppdrag. De som er mest på tur vinner! I løpet av året kommer det hver måned et nytt oppdrag, hvor deltakerne kan være med og konkurrere om både bonuspoeng og fine premier. Oppdragene er en inspirasjon til å komme seg ut på tur, hele året.

HVORDAN FUNGERER DET? For å samle poeng må man danne et lag som kan bestå av tre til åtte personer. Laget og turene registreres på haikeligaen.no, og man får poeng ut i fra hvor langt man går, sykler og padler. Det er også mange muligheter for ekstrapoeng, f.eks. hvis man sover ute. Det er

enkelt å legge inn turer. På nettsiden kan man se hvordan man ligger an i forhold til andre lag i samme klasse.

HVEM KAN VÆRE MED? Haikeligaen er åpen for alle, og man stiller lag innenfor aldersbestemte klasser. Dette er et fint utgangspunkt for patruljeturer, så tips speiderne dine om danne lag. Rovere og ledere kan også stille med lag og delta. Kanskje Haikeligaen kan være en fin aktivitet for roverlaget eller lederne i gruppa? Hva med å utfordre speiderne til å slå lederne?

Første sesong i Haikeligaen går fra januar til august, og det er selvfølgelig ikke for sent å melde på et lag og begynne nå! Les mer og register lag på haikeligaen.no. ■■

ÅPNING AV FRILUFTSLIVETS ÅR:

UNDER STJERNENE MED STATSRAÅDEN

17. Oslo Kampianerne gjorde som mange andre speidergrupper over hele landet 13. januar: De dro på overnattingstur, og gjesten deres var selveste klima- og miljøminister Tine Sundtoft, som hadde oppfordret alle landets ordførere til å overnatte ute midt i uka.

Forholdene er perfekte her i skogen: Vindstille, stjerneklart, tørr nysnø og noen få minusgrader, bare en kort kjøretur unna bygatene. Tine Sundtoft hadde tidligere på dagen vist at hun er en kløpper til å kløyve ved da hun besøkte speiderne i Tøyenparken, men i leiren ved Ulsrudvann i Østmarka er det meste tatt hånd om når hun ankommer sammen med speidersjef May-Britt Roald, styreleder for Norsk Friluftsliv Dag Kaas, et lite NRK-team og et par medarbeidere fra Klima- og miljødepartementet.

DIREKTESENDT SPEIDERTUR

– Jeg har ikke vært speider, men er vant med friluftsliv, forteller hun.

– Likevel er det første gang jeg overnatter ute vinterstid, men jeg er beredt: Jeg har en varm sovepose, og da jeg kledde på meg i dag tidlig, tenkte jeg på at nå skal jeg ha ull innerst i 24 timer!

Middagen – «uraffinert lapskaus» – blir servert, og speidere, ledere og gjester samles rundt bålet som brenner lystig. NRK gjør klart til innslag på Dagsrevyen.

På direkten lover Balder Tørud Rømo (15) at statsråden kan glede seg til å være sammen med mange hyggelige speidere,

få være med på kule leirbålsanger, og at hun nok kan få noen spørsmål om politikk. Forbindelsen til studioet på Marienlyst blir snart brutt, men både speiderne og ministeren «kom på TV».

LEIRBÅLSPRAT OM KLIMAET OG MILJØET Troppsleder Bente Ulvestad innvier leirbålet, og snart lyder det speidersanger og leirbålsrop i vinterkvelden. Så slipper speiderne til med spørsmål om klima og miljø, om nytten av klimavoter og bruk av palmeolje. En av speiderne vil vite hva som er aller viktigst for Norge framover når det gjelder klimaet, og Sundtoft svarer:

– Vi må få fart på omstillingen fra oljesamfunnet til et samfunn som bruker andre og mer miljøvennlige former for energi. Vi må jobbe med å redusere energibruken, for eksempel ved at transportveiene blir kortere. Vi må senke forbruket vårt, og ikke kjøpe nytt hele tiden – det tåler ikke verden!

– De fleste her i Norge har ikke vondt av å kjøpe mindre, fortsetter hun.

– Vi kaster også altfor mye, ikke minst mat! Det går godt an å spise rester, og det må vi bli mer vant til. Det er nemlig slik

at vi fint kan gjøre noen viktige endringer i hverdagen, uten at vi får et dårligere liv.

Hun spiller også ballen tilbake til speiderne:

– Helt fram til og med min generasjon har vi vært vant til å tenke at det å få det stadig bedre materielt sett, for eksempel større boliger, har vært et mål å strekke seg etter. Jeg lurer på hva dere tenker om dette? Hvordan vil dere leve deres liv? Er det noe dere er opptatt av og snakker om i vennegjengen?

Det er ingen som riktig drister seg til å svare med en gang. Ministeren har tydelig gitt ungdommene noe å tygge på. At det for eksempel går med mer energi til en stor enn en liten bolig er det nok ikke så mange av dem som har tenkt på. Men snart går diskusjonen livlig om bevisste valg i hverdagen, om at de som er unge ikke trenger å følge i de voksnes fotspor, at man for eksempel kan gå i stedet for å kjøre bil når avstanden er kort.

Speiderens journalist og fotograf trekker seg tilbake mens leirbålspraten fortsetter. Dagen etter får vi høre at ministeren skryter av speiderarrangementene i både Tøyenparken og Østmarka. Hun er også godt fornøyd med natten. Hun hadde ikke frosset, men sov i rundt seks timer, og rakk morgenmøtet i departementet. ■■

Tine Sundtoft fikk overrakt Speiderboka og den helt ferske Lederboka i gave fra speidersjef May-Britt Roald.

Balder Anja, Ronja og Kristian er ikke redde for å fryse, men mer opptatt av at de trenger å dusje av seg bållukten før de skal på skolen neste morgen.

«Bruk Friluftslivets år til å rigge til slike opplevelser som disse, og inviter med dere andre. Dere speidere er trygge på friluftslivet, og dere kan gjøre andre trygge!»

Tine Sundtoft, klima- og miljøminister

På direkten med Kari Toft fra NRK.

Finn ut mer om
Friluftslivets år på
[www.speiding.no/
friluftsliv](http://www.speiding.no/friluftsliv)

FRILUFTSLIVETS ÅR 2015:

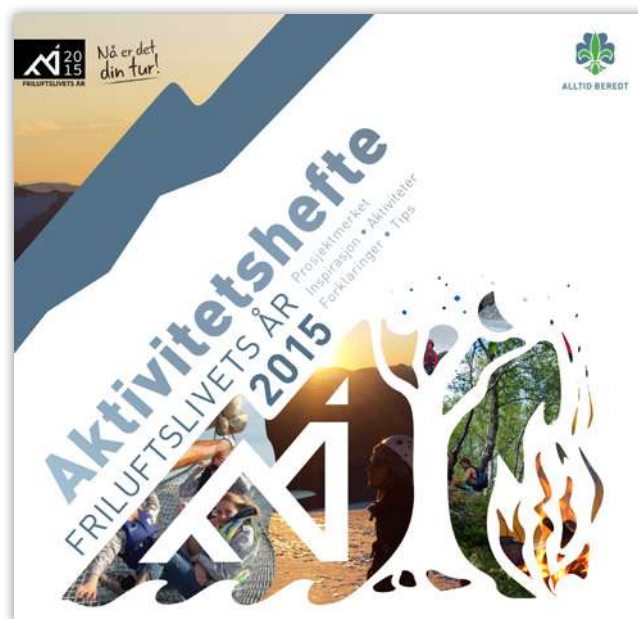
PROSJEKTMERKET «OPPDRAG FRILUFTSLIV!»

I Friluftslivets år kan speidere i alle enheter ta prosjektmerket «Oppdrag Friluftsliv!». Det gir mange morsomme aktiviteter, mer friluftslivserfaring og mye bra speiding!

Prosjektet er beskrevet i eget aktivitetshefte som følger med denne utgaven av Speideren. Alle som får bladet tilsendt i posten, får heftet. Ekstra hefter kan bestilles av gruppene.

FÅ MERKE Ideen er at speiderne skal samarbeide om prosjektet, gjerne i sine faste patruljer eller enheter, men gruppene kan også sette sammen prosjektgrupper på tvers av patruljer og enheter. Når prosjektet er fullført, har alle som har bidratt i det, gjort seg fortjent til prosjektmerket. Merket kan bestilles fra nettbutikken speider-sport.no. Les mer om hvordan dere kan jobbe med prosjektet i heftet.

EGET AKTIVITETSHEFTE Heftet beskriver prosjektmerket for alle aldersgrupper, og med en egen forklaring for ledere. Det inneholder også en oversikt over friluftslivet som emne og ramme i treningsprogrammet. I heftet finner du også en del andre tiltak og aktiviteter en kan være med på i forbindelse med Friluftslivets år 2015. ■■

FRA ORD TIL HANDLING

«Oppdrag Friluftsliv!» er et godt eksempel på hvordan speidergruppa kan gjøre om forbundets ferske strategi fra ord til handling. Ved å gjennomføre prosjektmerket oppnår en gruppe alle tre hoveddelene av visjonen: «speidere vil ut, patruljen tar ansvar og speiding når flere».

HER ER «OPPDRAG FRILUFTSLIV!»

I forbindelse med Friluftslivets år 2015 ønsker vi å gi alle speidere i Norges speiderforbund et spesielt oppdrag:

Dere skal dele friluftslivsgleden med flere gjennom å være med og arrangere en enkel aktivitet, tur eller en aktivitetsdag i nærmiljøet. For å klare dette må dere samle erfaringer og lære dere nyttige ferdigheter innen speiderfriluftslivet.

Mål:
F-6, F-10,
S-3, V-1,
L-5

SLIK KAN DERE VISE FREM SPEIDERGRUPPA

Mange grupper har brukt starten på Friluftslivets år til å vise andre hvor gøy det enkle friluftslivet er! De fleste liker godt å prøve seg på typiske speideraktiviteter: Under åpningen av Friluftslivets år i Tøyenparken spikket Kronprinsesse Mette-Marit sitt eget stekespidd, og hun og Kronprins Haakon koste seg ved speidernes bål mens de stekte pinnebrød.

Andre aktiviteter de besøkende kunne prøve seg på hos speiderne var saging og kløyving, klatre i tre, og få fyr ved hjelp av tennstål. Flere hundre barn fra barnehager og skoler, og noen voksne, håndterte ivrig pinnebrøddeig, kniv, øks, sag og tennstål under god veiledning. I løpet av de mange timene arrangementet varte ble det ikke bruk for et eneste plaster!

SØK OM UTSTYRSPAKKE TIL GRUPPA Speidergrupper og kretser kan søke om utstyrspakker til aktivitetsdager med enkelt friluftsliv i nærmiljøet («Hundremeterskogen») i 2015, og mange har allerede søkt. Vil din gruppe eller krets også arrangere «Hundremeterskogen», meld fra til forbunds-kontoret så snart som mulig. Vi deler ut utstyrspakker, inkludert et reklamebanner til gruppa, så langt lageret rekker!

BRUK FANTASIE Flere grupper har allerede gode tradisjoner for aktivitetsdager for folk flest, andre er godt i gang med å forberede sin første: I en park midt i byen hadde Fredrikstad krets et stort og spennende speidertivoli sist høst: Dette var generalprøven på årets tivoli, og speidere fra hele kretsen testet aktiviteter som karusell bygget av rager, økseasting(!), 4-manns-labyrintspill, 'atomreaktor', balansering, brusasseklattring og konsentrasjonsleker og andre puslerier. Forbipasserende som gjerne ville deltatt kan glede seg til å gjøre det i år! ■■

ANDRE TIPS TIL SYNLIGHETSAKTIVITETER:

Lista over alt en kan finne på er lang, her er noen få tips:

- tilby kanopadling i en dam eller elv i byen
- hold et minikurs i primitiv matlaging
- arranger natursti eller bymanøver
- lær bort kunnskap om kart og kompass, og arranger et miniorienteringsløp

Husk å innhente nødvendige tillatelser, alltid sørge for sikkerheten og å sjekke om forsikringen dekker eventuelle hendelser.

SPEIDERE VIL UT

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: SINDRE THORESEN LØNNES/DNT

2015
FRILUFTSLIVETS ÅR

TURTRIKSEREN

Silje Kroken (18) kan mange friluftslivsknep. En god håndfull av dem skal hun vise til tusenvis av andre gjennom hele Friluftslivets år.

Silje er en av NSF's 15 unge friluftslivsambassadører som skal fremme speiderfriluftslivet lokalt. Da NRK og Turi-foreningen trengte noen som kunne dele sine erfaringer på populære UT.no, ble hun også en av fire «turtriksere». Gjennom kampanjen «UTeTriks», som består av korte filmsnutter, skal de ukentlig vise fram smarte turtriks og ideer til ting en kan gjøre ute.

TIL FILMEN De første utetriksene ble filmet før jul.

– Vi jobbet en hel dag, først med filmingen, og så med å ta bilder. Det var minus 10 grader, og vi skulle være kledd for å være i aktivitet, men fikk ikke beveget oss så mye, så det var litt kaldt. Å lære replikker er dessuten mye mer krevende enn man skulle tro!

Valgte du selv ut hva du ville vise fram?

– På forhånd snakket jeg lenge med en fra UT-redaksjonen om hva slags type triks de ville ha. Det ga meg rammene. Etterpå spurte jeg de andre speiderne som er friluftslivsambassadører om

hva de syntes. De mente at den litt glemte speiderkunnskapen, og temaet bål, var viktig å få fram.

Hva er det dårligste friluftslivstriksset du har testet?

– På en av de første turene mine som småspeider la jeg dopapir dynket i kaldt vann på et blødende gnagsår, før jeg tok på sokk og sko og gikk videre. Haha, det var et skikkelig elendig tips fra en litt eldre jente som jeg så veldig opp til!

JOBBER PÅ GRASROTA Silje er troppsleder i Kjelsås-speiderne, og trives med å være «nedpå» hele tiden:

– Jeg blir nok ikke kretsleder, for å si det sånn! Kontakten med de 40 veldig forskjellige speiderne jeg er leder for, møtene med hver av dem, det liker jeg veldig godt. Speideren tar mye av tiden min, og noen av vennene mine synes nok det blir vel mye. Men når jeg må prioritere hva jeg vil bruke tid på, blir det som oftest speideren.

Hvilke forventninger har du til ambassadøroppgaven?

– Jeg tror det kommer til å bli spennende! Jeg vil bruke mulighetene til å få fram det jeg står for. Medieoppmerksomhet er bra, men møter med mennesker er også viktig! Hovedmålet mitt er ikke først og fremst å få folk inn i speideren, men at de skal bli glade i å være ute. Jeg tror det er viktig og riktig å begynne der. Starter en i feil ende, kan mange bli skremt vekk.

Hvilke friluftslivsopplevelser gleder du deg mest til i år?

– Til sommeren skal en speidervenninne og jeg feire at 13 år med skolegang er over. Vi skal kjøre nordover til Lofoten og se hva Norge har å by på. I to uker skal vi fiske, gå lange turer og bo i telt. Det er jo i soveposen vi sover best! Det nye for meg er at det bare blir oss to, vi tar alle beslutninger og skal klare oss alene. Det blir litt sånn «Ida og Silje mot verden»! ■■

«Det blir litt sånn «Ida og Silje mot verden»

ALLTID BEREDT

NRC

FLYKTNINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

Mål:
S-9-11
V-7

Borgerkrigen i Syria har drevet over halvparten av befolkningen på flukt. Det går aller verst utover barn og ungdom.

Speideraksjonen 2015 samler inn penger til Flyktninghjelpens arbeid for å gi syriske barn i Libanon mulighet til å gå på skole.

Du kan hjelpe barna, les mer på de neste sidene.

22 000 000
INNBYGGERE I SYRIA
11 000 000
PÅ FLUKT

Borgerkrigen i Syria har ført til den alvorligste humanitære krisen og den største strømmen av flyktninger i dette århundret. Dette preger hele Midtøsten-regionen. Ikke siden andre verdenskrig har det vært så mange mennesker på flukt i verden som nå.

«Ikke siden andre verdenskrig har det vært så mange mennesker på flukt i verden som nå.»

I tillegg til den store andelen internt fordrevne i Syria har nabolandene tatt imot over 3, 7 millioner syrere. I Asia for øvrig er antallet internt fordrevne på vei ned, men en rekke land preges av fastlåste konflikter, der etniske, religiøse, sosiale og politiske motsetninger stadig driver mennesker på flukt

VAR TRYGT For noen få år siden strømmet mer enn én million irakiske flyktninger over grensen til Syria for å søke beskyttelse fra krigen i hjemlandet. Da ble Syria sett på som et relativt trygt land å oppholde seg i. Nå er situasjonen dramatisk endret. Etter tre år med borgerkrig er Syria i dag det landet i verden der flest mennesker er drevet på flukt, og Irak er et av landene som tar imot syriske flyktninger.

HALVPARTEN FLYKTET I januar 2015 hadde FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) registrert over 3, 7 millioner syriske flyktninger. I tillegg var det mer enn dobbelt så mange internt fordrevne i landet. Nå regner man med at ca. 11 millioner syrere har måttet forlate hjemmene sine, det er halvparten av landets befolkning.

LIBANON TAR IMOT FLEST Nabolandene Libanon, Tyrkia, Jordan og Irak har tatt imot flest flyktninger fra Syria. Pågangen har vært størst i Libanon, der tallet på syriske flyktninger passerte én million for ca. ett år siden, og antallet øker stadig. ■■

SLIK HJELPER FLYKTNINGHJELPEN SYRERE PÅ FLUKT I LIBANON

- I Libanon har Flyktningshjelpen overordnet ansvar for hjelpearbeid innen husly for flyktningene fra Syria.
- Flyktningshjelpen driver vann- og sanitærssystemer, informasjonssentre for flyktninger og har flere programmer som gir syriske flyktningbarn et skoletilbud.
- Libanon er et lite land, og det er ikke plass til å bygge flyktningleirer for alle som er kommet dit fra Syria. Huslyarbeidet går derfor i stor grad ut på å bidra til å ruste opp både ubrukte, offentlige bygninger, private hjem og andre bygninger som huser flyktninger.
- Flere programmer skal også støtte lokalbefolkning som tar flyktningene inn i sine hjem. Mange av områdene hvor det er flest syriske flyktninger i Libanon er fattige. Menneskene der trenger støtte for å kunne hjelpe sine syriske naboer.

FLYKTNINGHJELPENS ARBEID FOR SKOLETILBUD DER DET ER KRIG ELLER URO

- Året rundt er skole til barn på flukt fra krig noe av det viktigste Flyktningshjelpen arbeider med.
- Skole er livreddende nødhjelp, og avgjørende for både barn og samfunns fremtid i konfliktområder.
- I fjor sikret/gav Flyktningshjelpen 286 000 barn i konfliktområder et skoletilbud.
- Flyktningshjelpen har som mål å sikre 1 million barn i konfliktområder et skoletilbud innen 2017.
- Å gå på skole er viktig for barnas personlige utvikling og fremtid. Skolen er en arena hvor de kan bearbeide vonde opplevelser, og få en kjærkommen opplevelse av en normal hverdag, rutiner og andre faste holdepunkter.
- Barn på flukt er ekstra sårbare og utsatte for overgrep. Det er dokumentert at barn som får gå på skole er mindre utsatt for seksuelle overgrep, rekruttering til væpnede grupper og andre former for overgrep.
- Utdanning er også nøkkel til gjenoppbygging av et land, demokrati og økonomisk utvikling.
- Dessverre går bare to prosent av alle humanitære midler i verden til skoleprogrammer i dag. Flyktningshjelpen er pådriver internasjonalt for å få endret på dette slik at utdanning for barn i krigsområder skal få høyere prioritet.
- I Libanon er over 300 000 syriske barn uten skoletilbud, og en hovedårsak er at verken libanesiske myndigheter, FN eller hjelpeorganisasjonene har nok ressurser til å gi dem det.
- Inntektene fra Speideraksjonen 2015 er øremerket skoletilbud til disse barna.

BLI KJENT MED MAHA

Maha og Mohammed er to av de mange barna som har flyktet fra Syria, og som nå får gå på skolen i Libanon, takket være Flyktninghjelpen.

Maha (7 år) er en av elevene vi møtte på skolen vi besøkte i Saida i Libanon. Hun liker seg på skolen, og synes lekser er gøy! Her er Mahas historie, den likner på historien til mange andre barn som har flyktet fra Syria.

Maha er et av syv barn i en vanlig familie fra Halab i Syria. Hun har tre brødre og tre søstre. I starten av borgerkrigen i Syria ble Mahas pappa syk. Han mistet jobben sin, og familien fikk det så vanskelig at tre av barna måtte slutte på skolen, og begynne å jobbe.

BLE REDD For tre år siden nådde angrepene og kampene den delen av Syria hvor familien bodde. Maha så mange døde mennesker på gatene i Halab. Hun ble så redd at hun i flere dager ikke klarte å spise noen ting. Til slutt ble Maha syk.

FLUKTEN Familien bestemte seg for å forlate alt de hadde i Halab, og flykte til Libanon. Det var vinter, og været var veldig dårlig. Lyn og torden skremte Maha, det hørtes ut som lyden fra geværer og raketter, og Maha trodde at de var midt oppe i det de hadde flyktet fra.

Mahas skole:

Flyktninghjelpen samarbeider med en lokal organisasjon som driver skole for de yngste barna på biblioteket i byen Saida.

Alder: 7 år

Favorittfag: engelsk og arabisk

Drømmer om å bli: Lege

Lekser: Er gøy!

Favoritteventyr: Robin Hood

Etter skolen: Maha går hjem og er sammen med familien. Hun liker å tegne.

For et år siden døde plutselig Mahas søster Huda av hjertestans. Huda var bare 1 ½ år eldre enn Maha, og de to jentene var veldig glade i hverandre. Maha savnet søsteren sin fryktelig. Hun sa at hun helst ville dø selv, i det minste for én dag, slik at hun kunne få møte Huda igjen.

HAR DET TRYGT I Saida driver Flyktninghjelpen et skoleprogram sammen med en lokal hjelpeorganisasjon. Etter at Maha begynte på skolen i Saida er hun litt etter litt blitt mindre trist. Hun har begynt å være mer aktiv når hun er sammen med andre, hun snakker mer og leser bøker, og drømmer om å bli lege når hun blir stor. Maha har fått venner på skolen, og tenker ikke lenger hele tiden på Huda som er død. Mahas mamma er glad for skoletilbudet. Nå får Maha være på et sted som er trygt og godt for barn, og som gir henne framtidshåp. ■■

OG MOHAMMED

Mohammed er 13 år, og bodde allerede i en flyktningleir i Syria da det ble krig i 2011. To år senere måtte han og foreldrene flykte fra leiren.

Yarmouk-leiren er en palestinsk flyktningleir i utenfor Damaskus. En gang var den en viktig del av det palestinske flyktningsamfunnet i Syria. Leiren ble grunnlagt for nesten 60 år siden, da mange palestinere hadde flyktet til Syria på grunn av den arabisk-israelske krigen. Leiren hadde blant annet skoler og sykehus drevet av myndighetene i Syria. Legene, sykepleierne, lærerne og andre yrkesgrupper i Yarmouk var selv flyktninger i leiren, hvor bebyggelsen var av betong og stein, ikke av tynn teltduk.

MANGE DREPT I Yarmouk levde 160 000 palestinere i ro og fred med syrerne da leiren i 2012 ble utsatt for luftangrep fra den syriske presidentens styrker. Mange mennesker, også barn, ble drept. Sommeren 2013 ble forholdene enda vanskeligere for innbyggerne, da leiren ble okkupert av president Assads militære,

Mohammeds skole:

Flyktninghjelpen samarbeider med UNICEF om skolen Mohammed går på.

Alder: 13 år

Favorittfag: Engelsk

Kommer fra: Flyktet fra leiren Yarmouk, utenfor Damaskus i Syria

Kjæledyr: En katt

og innbyggerne tilgang til altfor lite mat og medisiner. Situasjonen ble uutholdelig, folk sultet og døde. Samme år flyktet Mohammed og foreldrene hans fra Yarmouk-leiren, og til Libanon.

LIKER ENGELSK BEST Hjemme i Syria gikk Mohammed på skolen i Yarmouk. Favorittfaget er engelsk, og han vil gjerne lære bort språket til andre. Kanskje blir han lærer?

–Det er viktig å gå på skole, jeg er veldig glad for at jeg har fått muligheten, sier Mohammed.

SYNES HAN ER HELDIG Han går i 7. klasse på en skole i Sør-Libanon. Skolen han går på er et samarbeid mellom Flyktninghjelpen og FNs barnefond (UNICEF).

– Jeg begynte på skolen med én gang jeg kom til Libanon, jeg var kjempeheldig, forteller han. ■■

BESØK PÅ KJØKKENET

Speideren-journalist Tove Arntzen fikk smake syrisk mat på sitt eget kjøkken, og lurte også på hvordan er det for en flyktning å forholde seg til norske butikker og norsk mat?

Anine Marie Bilet, Sindre Andre Bilet, Nader Mozeen, Elin Synnøve Olsen og Joakim Sjøveian Hagen nyter syrisk mat.

Nader Mozeen er en 29 år gammel flyktning fra Syria. Han kom til Norge for litt over ett år siden, etter at han først flyktet til Tyrkia, som er et av nabo-landene til Syria. Nader er barnelege, men fikk ikke lov til å jobbe eller studere i Tyrkia. Derfor bestemte han seg for å reise videre, først til Hellas med en liten båt. Til slutt havnet han i Norge, på et flyktningmottak. Nå har Nader fått oppholdstillatelse, og bor i egen leilighet i Fredrikstad. Han forteller at han føler seg trygg og respektert her. Han er glad, og har det bra i det nye hjemlandet sitt.

PÅ HANDELTUR Nader skal lage mat til oss. Først drar vi til et par matbutikker jeg ikke visste om, og mens han velger ut de beste tomatene og leter etter det andre han trenger, forteller han at han synes norske butikker er kjempedyre, og ikke har så god kvalitet på grønnsaker og frukt som han er vant til.

– Men jeg finner ikke alt i de utenlandske butikkene. Jeg kjøper brød, noe norsk mat, vaskemidler og slikt i norske butikker.

BRUNOST OG MAKRELL I TOMAT På flyktningmottaket spiste de lite norsk mat, og han lager ikke norsk mat selv: – Jeg fant et oppskriftshefte på Kiwi, men forsto ikke hva jeg trengte å kjøpe for å lage maten. Hvis han ser noe som virker interessant, vet han ikke helt hva han skal bruke det til. Han må le når han forteller at han trodde at hvitløk het rømme: Han så en flaske med «Rømme» på etiketten, og på den var det bilde av en hvitløk!

Men så forteller han litt stolt at han spiser brunost nesten hver dag, og mye makrell i tomat. Han har også smakt tubekaviar og syntes ikke det var så aller verst.

– Jeg regner med at jeg får smake mer norsk mat etter hvert som jeg får flere norske venner, sier Nader.

– Det gleder jeg meg til!

Mens han lager mat sier han at synes det er dumt at norske butikker ikke selger ferdig stekt kjøtt. Det er han vant til fra Syria:

– Kunden går til slakteren, peker ut et slaktet dyr som henger i slakteriet, og velger hvilket stykke av dyret han vil ha. Slakteren kutter opp kjøttet, og steker det!

TAKK FOR MATEN! Det var veldig hyggelig oss å ha besøk av en som både laget og serverte en god og eksotisk middag. Det er spennende med nye retter, og en annen gang kan det hende at vi lager tradisjonell norsk mat til Nader!

Tusen takk for maten!

Mål:
K-6

HER ER OPPSKRIFTENE TIL NADER

Dette er maten Nader laget til oss.

KJØTTPANNE FRA SYRIA MED FOLL OG BRØD

(ca. 6-7 porsjoner)

- 4 store poteter
- 1 stor løk
- 6 tomater
- 2 fedd hvitløk
- 400 g kjøttdeig (eller mindre, etter smak)
- 1 bunt persille
- Saft fra ½ sitron
- Smør til steking og smøring av langpanne.
- Salt og pepper
- Valgfritt krydder, f.eks. krydder som passer til lam

Skjær potetene i skiver og legg dem i bunnen av en smurt langpanne. Skjær tomatene i skiver og fordel over potetene. Hakk løk og hvitløk. Stek kjøttdeigen sammen med løk og hvitløk, og legg dette på toppen av tomatene. Krydre godt. Hakk persille og fordel dette øverst. Press sitronsaft over det hele.

Stekes på 180 grader i 20 minutter.

FOLL MED SESAMPASTA

(tykk «saus» til å dyppe brød i)

- 600 g sesampasta
- 2 toppede ss Tyrkisk Yoghurt
- 1 boks hvite og/eller brune bønner
- 1 stort glass kaldt vann
- 2 fedd hvitløk
- Sitronpepper
- ½ bunt persille
- 2 ss hummus
- ½ dl olivenolje
- Saft fra ½ sitron

Skyll bønnene, ha i kjele, dekk bønnene med vann, la det koke i 10 minutter. Bland de andre ingrediensene godt sammen i en stor bolle. Avkjøl bønnene og ha de oppi. Helles på et fat. Serveres med orientalsk tynnbrød eller annet flatt, mykt brød.

PÅ BESØK I LIBANON:

BARN ER BARN

Da 2014 nådde sin siste dag, hadde over 3,3 millioner mennesker flyktet fra Syria. Over 800 000 av disse er barn under 18 år.

Hva med utdanning? Hva med slektninger og venner de måtte forlate i Syria, og hva med fremtiden deres?

Skolene i Libanon har plass til å ta i mot bare noen få av alle de syriske barna som bor i landet nå. For dem som klarer å komme inn på en skole, kan det likevel være store utfordringer: I Libanon undervises det på engelsk og fransk, i tillegg til arabisk, mens i Syria foregår undervisningen på arabisk. Man kan ikke lære fag uten å kunne språket det blir lært bort på, så mange sliter og må slutte på skolen igjen. Syriske barn blir dessverre ofte sett ned på og plaget i den libanesiske skolen, noe som er en ekstra belastning. Mobbing, som i utgangspunktet er forferdelig og ødelegger mye for et hvilket som helst barn, kan være dråpen som får begeret til å renne over for barna fra Syria.

TATT GOD IMOT På reisen vår i Libanon møtte vi mange barn. Vi opplevde mangfold, glede og det harde arbeidet som skal til for å gi disse barna en utdanning. Vi ble tatt godt i mot av både barn, foreldre, lærere og

Flyktninghjelpens medarbeidere, og vi har fått innsikt i hva som må til for å holde skoleprogrammene i gang.

Da vi reiste til Libanon, visste vi lite om hva som ville møte oss: Vi lurte på om barna ville like å ha oss der, hvordan de kom til å oppføre seg rundt oss, og om de var komfortable med å bli tatt bilder av. Men vi ble møtt av blide barn som helt klart var glade for å få besøk. De syntes det var kjempegøy å vise oss hva de likte å leke, tegninger de hadde tegnet, og stjerner de fikk av læreren som belønning. Som mange norske barn var de ivrige etter å vise seg fram, og det var om å gjøre å få mest mulig tid foran kamera.

VIL LEKE Besøk et hvilket som helst land: Om menneskene der har mye eller lite, vil barna leke og ha det gøy hvis de kjenner seg trygge og får muligheten. De er nysgjerrige, de vil lære, de ler og smiler, vil ha oppmerksomhet og liker å tulle og tøyse. For uansett hvor i verden du er, vil barn være barn. ■■

SPILL ROLLESPILL:

HVORDAN ER DET EGENTLIG Å VÆRE FLYKTNING?

Nesten ingen av oss som bor i Norge har vært flyktninger. Vi har ikke prøvd hvordan det er å måtte reise fra hjemmet sitt, vennene sine, skolen og mange av de tingene som er viktige for oss, uten å vite hva som kommer til å skje. Vi vet ikke hvordan det er å komme til et nytt sted uten å vite hvor vi skal bo. Men vi kan lære om hvordan det kjennes, og en måte å gjøre det på er å spille et rollespill.

Vi som jobber med Speideraksjonen har laget et rollespill i tre versjoner, en for bevere og småspeidere, en for troppen og en for roverlaget. Rollespillet passer godt på et utemøte eller en tur med kolonien, flokken, troppen eller laget.

I versjonen for de yngste skal beverne/småspeiderne være flyktning-familier. I spillet for speiderne og i roversversjonen skal noen være flyktninger, og noen innbyggere i et ressursfattig land som tar i mot dem som har måttet flykte fra krig og nød. Rollespill er en spennende måte å lære på, og kan gjøre det lettere å forstå hvordan Maha og Mohammed og mange andre barn på flukt har det.

Synes du rollespill høres gøy ut, kan du foreslå for roverne i gruppa di, eller for de andre medleiderne dine, at dere/speiderne deres spiller det for å forberede dere til Speideraksjonen. ■■

TIL DEG SOM ER ROVER ELLER

LEDER: Rollespillet «På flukt fra krig» i tre enhetstilpassede versjoner finner du i Speiderbasen, se www.speiderbasen.no. Opplegget, inkludert forberedelser, utstyr, gjennomføring og evaluering/refleksjon, er enkelt å gjennomføre, og passer best for hele enheten. Opplegget er mindre egnet for gjennomføring i den enkelte patruljen, fordi spillederen bør være en voksen leder eller rover.

DET NYTTER!

Tone Ødegaard fra Speiderstyret besøkte i fjor vår to av Flyktninghjelpens flyktningleirer i Nord-Irak. Inntrykkene derfra var mange, men viktigst var det å se hvordan pengene fra Speideraksjonen har bidratt til å lette flyktningenes vanskelige situasjon.

Tone dro til Nord-Irak med forventningen om at det kom til å bli fælt å se leirene og hvordan flyktningene lever der. Det hun møtte var noe helt annet enn bare tristhet. Til hennes overraskelse ble det en god opplevelse å få se blant annet hvordan de hadde klart å bygge et velfungerende og organisert samfunn, på tross av en lang og traumatiserende flukt for mange.

– Det ble brukt mye penger på å sørge for rent vann, forteller Tone. Rent vann er et av mange kjerneområder Flyktninghjelpen jobber med i Nord-Irak. I tillegg til utdanning, husly, matvaresikring og juridisk hjelp til mennesker på flukt, er å sørge for vann og sanitærforhold noe av det viktigste arbeidet Flyktninghjelpen gjør.

MER ENN AKUTT HJELP Flyktninghjelpen er til stede i noen av verdens verste krigs- og konfliktområder og hjelper mennesker på flukt der de er:

– Flyktninghjelpens innsats handler om mer en akutt hjelp, forklarer Tone, og legger vekt på hvor viktige pengene fra Speideraksjonen er. – Jeg har selv sett at med penger fra Speideraksjonen får enda flere barn og unge få hjelp. Det motiverer meg veldig, og jeg vil oppfordre alle speidergrupper til å bli med på årets speideraksjon.

Tone sammen med noen av barna hun møtte i Nord-Irak i fjor vår.

– Det betyr utrolig mye for Flyktninghjelpen at speidere i hele Norge stiller opp og står sammen for barn og unge på flukt. De er en sårbar gruppe som trenger vår hjelp, og sammen med speideren og pengene som samles inn gjennom Speideraksjonen blir det mulig for oss å nå ut til enda flere, sier generalsekretær i Flyktninghjelpen Jan Egeland. ■■

STERKE INNTRYKK FRA LIBANON

Malin Hauge Erdal (18) var med som speiderreporter til Libanon i desember for å formidle situasjonen der, og hun forteller at turen gjorde sterkt inntrykk på henne.

Malin møtte mange barn og unge som hadde flyktet fra Syria, og som nå får gå på skole i Libanon. Det gjorde sterkt inntrykk på speideren fra 1. Lone speidergruppe.

– Det sterkeste var måten barna oppførte seg på, forteller Malin engasjert.

– De var glade og sosiale, og det var sterkt å se at de kunne ha det så gøy selv om situasjonen er slik den er. Hun forklarer at den største overraskelsen på reisen fikk hun da hun besøkte en skole i byen Saida.

– Der skulle barna vise oss en lek de likte å leke. Leken de viste oss var den en jeg kjente fra før, nemlig «Slå på ring». Vi bor i to så forskjellige land, men leker de samme lekene! Etter at hun kom hjem fra Libanon, har Malin jobbet med å gjøre ferdig filmen til årets aksjon. Hun håper at hun gjennom filmen klarer å formidle sine inntrykk fra reisen.

– Først og fremst ønsker jeg å vise fram situasjonen flyktningene fra Syria er i. Jeg vil vise hvordan de står på og hjelper hverandre i en vanskelig hverdag. Gjennom filmen håper jeg å gi et personlig portrett av forholdene for dem som nå bor i Libanon, avslutter Malin. ■■

INGEN KONTANTER?

MOBILBØSSA ER LØSNINGEN

Med få tastetrykk kan også den som ikke har sedler og mynter i lommeboka støtte Speideraksjonen. Enklere blir det ikke!

I fjor introduserte vi den elektroniske innsamlingsbøssa, og den er minst like aktuell i år, når Speideraksjonen går av stabelen den siste uka i april. Mange har ikke lenger kontanter på seg, men mobiltelefonen, derimot, er sjelden mer enn en armlengde unna.

SPEIDER TIL 2454 Fremgangsmåten for å bidra med 100 kroner til skole for syriske flyktningbarn er enkel: Send en sms med kodeord Speider til 2454 – og vips har du støttet Speideraksjonen med 100 kroner. For den som synes at en hundrelapp er litt i minste laget er det selvfølgelig fullt mulig å sende flere meldinger til 2454.

Elektronisk innsamling er ennå ganske nytt og spennende, men også praktisk. For eksempel trenger du ikke ta med pengene i banken etter aksjonen – de går rett inn på Speideraksjonens konto.

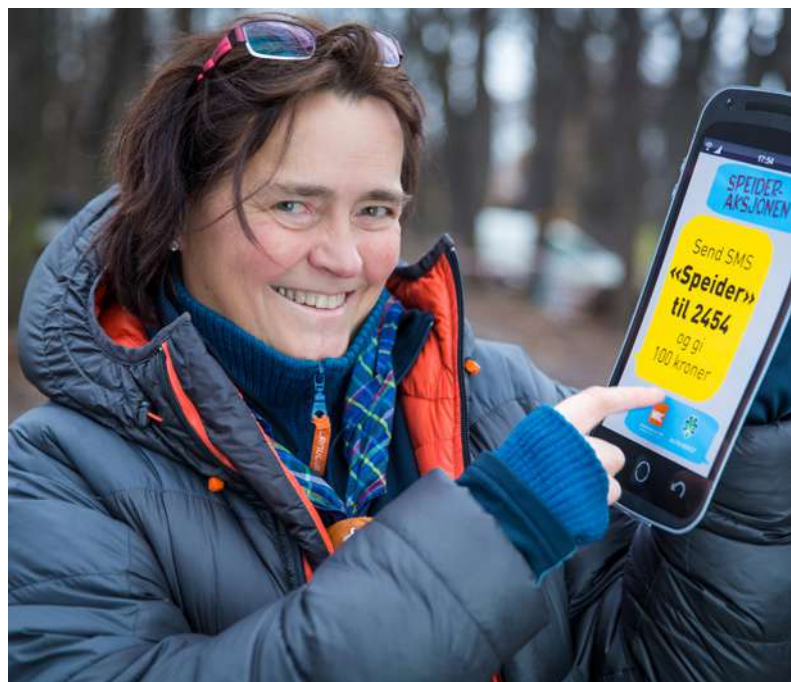
Den elektroniske bøssa er et tillegg til den mer tradisjonelle innsamlingsbøssa som Norges speiderforbund og mange andre organisasjoner har lang erfaring med, og som ennå er fullt mulig å benytte seg av. Vi anbefaler en kombinasjon, så kan alle få muligheten til å støtte Speideraksjonen på den måten som passer dem best. ■■

VISSTE DU AT?

Hvis alle medlemmer i Norges speiderforbund får to stykker til å sende en sms med Speider til 2454, vil det gi tre og en halv million kroner til Speideraksjonen – det er mange penger, det!

SLIK BESTILLER GRUPPA MATERIELL TIL AKSJONEN:

1. Gruppen mottar ett eksemplar av aksjonsmateriellet i posten
2. Materiellet bestilles på www.speideraksjonen.no
3. Skjerfknuter, ID-kort, plakater, bøsseetiketter og bøsser kommer i posten.

SPEIDERAKSJONEN PÅ ETT BLIKK

Både 6-10- og 10-16-versjonen av Speideren inneholder stoff om Speideraksjonen 2015. Sakene er tilpasset aldersgruppene, og egner seg godt som utgangspunkt for ett eller to møter i forkant av aksjonen. Alle versjonene av Speideren finnes elektronisk på www.speiding.no/speideren.

Rollespillene finner du i Speiderbasen: www.speiderbasen.no

Her er stoffet i de andre bladene på ett blick:

I 6-10 FINNER DU:

- om konflikten i Syria
- Flyktninghjelpens arbeid for barn og unge
- portrett av Maha og Mohammed
- syrisk mat
- tips til leker
- rollespill
- mobilbøssa

I 10-16 FINNER DU:

- om konflikten i Syria
- Flyktninghjelpens arbeid for barn og unge
- portrett av Maha og Mohammed
- syrisk mat
- tips til leker
- rollespill
- mobilbøssa

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

FOTO: ALEXANDER VESTRUM

DET ER DIN TUR

– en ganske imponerende speidertur

Speiderstyrets første 100 dager sammen som patrulje har vært en ganske imponerende speidertur, i møte med mange engasjerte ledere og ansatte i Norges speiderforbund. Vi gleder oss til å utgjøre en forskjell sammen med dere de neste to årene. Og for en start vår nye strategi "speidere vil ut – patruljen tar ansvar – speiding når flere" har fått!

Åpningen av Friluftslivets år 2015 – ble en fantastisk opplevelse for mange barn og unge i hele Norge. Vi har drevet med friluftsliv i over hundre år, men aldri har vi opplevd at det enkle friluftslivet har fått så mye positiv oppmerksomhet på én gang. Sammen med andre friluftslivsorganisasjoner har vi satt speiding og friluftsliv på agendaen i kommuner over hele landet.

Klima- og miljøminister Tine Sundtoft sov ute sammen med oss i Osloomarka. Hun var tydelig på hva vi speidere kan gjøre for å ta vare på miljøet og naturen der vi bor: Inviter andre med på speiderturen!

Det bidrar til at flere tar i bruk og ser verdien i naturen vi har rundt oss. Det er dere som kan det enkle friluftslivet. Dere kan utgjøre en forskjell for andre!

Nylig har vi gitt ut ei lederbok som viser andre at speiding også er ledelse fra ung alder. Å skrive ei slik bok for så unge mennesker er ganske unikt!

Å oppleve å utgjøre en forskjell er noe av det som sitter sterkt igjen fra min tid som småspeider, da jeg ivrig deltok i Speiderjobben. Nå heter den Speideraksjonen, og er like om hjørnet. Gi speiderne muligheten til å delta! Det har ikke vært flere på flukt siden andre verdenskrig, samtidig som vi lever i verdens beste land. Det å utgjøre en forskjell hjemme og ute, er speiding.

Speiderhilsen

May-Britt

JØRGEN MOLAND (41 ÅR)

prosjektleder for friluftsliv i Norges speiderforbund.

1. Friluftsliv er å leve i naturen. Selve livet handler vel for de fleste om å holde det gående, overleve, klare seg selv, være noe for andre. Velger du friluftslivet, går alle disse tingene mer av seg selv. Jeg elsker friluftsliv fordi det gjør meg mer oppmerksom på alt fra andre mennesker, til at kloden vår koker. Et liv ute gjør det vanskeligere å ignorere hva vi kan miste av virkelig verdi. Tingene vi varmer opp kloden med blir samtidig mindre viktig.
2. Jeg har mange opplevelser i naturen som gir mening til alt jeg driver med som ikke handler om friluftsliv. Om jeg må trekke frem noe, må det være at jeg fikk sove ute på verandaen fra jeg var åtte år, hver natt, året rundt. Min mor er 82 år og sover fortsatt ute, året rundt.

EKSPERTEN VS. SPEIDEREN

1. Hva er friluftsliv for deg?
2. Hva er din beste friluftslivsopplevelse?

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM

OLIVER SCHULTZEN (15)

assistent i Bever, 6. Drammen MS – Nedre Buskerud krets.

1. Det er å være masse ute sammen med speiderne, og ha det kjempegøy med bål og kos.
2. Det var på leir i Kandersteg i 2012. Vi gikk på en skikkelig høy topp, Klein Matterhorn (3 883 moh., red. anm.). Den er som Toblerone-sjokoladen!

NORGES SPEIDERFORBUND

LEDERBOKA

Kr 299

En helt ny og inspirerende håndbok i speiderledelse!

Boka har mange praktiske eksempler og teknikker som kan brukes i alle ledersituasjoner.

Passer for unge ledere fra 15 år og oppover.

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK!

I over 100 år har Speider-sport vært Norges speiderforbunds egen sportsbutikk. Overskuddet fra salg av speiderskjorter, merker, klær og turutstyr går tilbake til speiderarbeidet. Besøk oss på www.speider-sport.no

Foto: Silje Høysæter, Hermann Sunde Franer, Morten Ødegård og Øystein Johnsen

Ta med speidere eller ledere til fjells!

Solstølen ligger i flott fjellterreng ved foten av Hallingskarvet.
Se booking.speiding.no

Møt våren i Østfolds skjærgård!

Hva med en gruppetur eller lederhelg til Tredalen i vår?
Se booking.speiding.no

SPEIDERHELTEN

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: NORGES HJEMMEFRONTMUSEUM

OM SPALTEN:

Mange av Norges historiens største helter de siste hundre årene var også aktive speidere – i denne spalten blir du litt bedre kjent med dem – speiderheltene.

JOACHIM RØNNEBERG

Motstandsmann og speider Joachim Rønneberg ledet sabotørene som gjennomførte tungtvannssaksjonen på Vemork i februar 1943. Mange er blitt godt kjent med aksjonen gjennom dramaserien «Kampen om tungtvannet» på NRK.

Rønneberg vokste opp i Ålesund, og ble fort glad i friluftslivet. I et intervju med Turistforeningen beskriver han det slik: – Jeg var veldig heldig. For jeg hadde foreldre som var opptatt av natur, og var glade i å gå på tur. Og så hadde vi fjellsida oppover mot Fjellstua som leikeplass. Her for vi og klivra. Vi plukka nyper om høsten, og vi leikte sisten i fjellsida. Av og til ramla vi ned og slo oss. Men det var læring i det også. Senere kom jeg med i speideren, og gjennom den fikk vi god kontakt med naturen. Vi var for eksempel på vinterleirer. Og det var litt av en opplevelse for en bygutt å ligge i 16-mannstelt oppe på Lesjaskog, med masse snø, og bål hengende ned fra taket i teltet. Det var et eventyr å få være med på!

I 1941 bestemte Rønneberg seg for å delta i frihetskampen mot den tyske okkupasjonen. Han dro til Storbritannia, og vel framme ble han raskt med i Kompani Linge, en britisk militæravdeling som besto av norske frivillige. Rønneberg fikk trening for spesialoppdrag i England og Skottland. Snart var han selv instruktør for mannskap, blant annet i sabotasje og sprengningsteknikk.

AKSJONEN PÅ VEMORK I 1942 ble han med i planleggingen av aksjoner mot tungtvannsfabrikken på Vemork ved Rjukan. Han ble leder for dem som skulle forsøke å sprengselve anlegget etter at et britisk forsøk hadde slått feil. En forgruppe var allerede sendt til fjellområdet rundt Rjukan for å forberede aksjonen. I februar 1943 hoppet Rønneberg og resten av gruppa Gunnerside ut over Hardangervidda i fallskjerm. Her møtte de forgruppa, og gjorde klart for aksjonen.

Natten mellom 27. og 28. februar ledet 23 år gamle Rønneberg, den yngste i gruppa, selve angrepet. Etter en krevende ferd kom de seg inn i fabrikkens festet ladningene og tente luntene. Da det smalt gikk alarmen, men sabotørene kom seg ut fra fabrikkområdet og til fjells igjen uten å bli tatt, og uten at et eneste skudd ble løsnet. Eksplosjonen satte anlegget ut av drift i flere måneder. Den godt planlagte og dristig gjennomførte aksjonen fikk en viktig symboleffekt for motstandskampen i Norge. Etter aksjonen gikk Rønneberg og flere av de andre på ski tvers over Sør-Norge til Sverige, en marsj som tok to uker, i temperaturer ned mot -20 grader. Fra Sverige kom de seg raskt tilbake til Storbritannia.

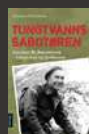
POPULÆR FOREDRAGSHOLDER Rønneberg fikk nye motstandsoppgaver i Norge, blant annet brøt han sammen

Leiren eksisterer fremdeles, les mer på side 7.

LÆR DEG MER

Vil du vite mer om Joachim Rønneberg og hans opplevelsrike liv, kan du lese en eller flere av disse bøkene:

TUNGTVANNSSABOTØREN JOACHIM H. RØNNEBERG – LINGE-KAR OG FJELLMANN
av Gunnar Myklebust

AKSJON VEMORK – VINTERKRIG PÅ HARDANGERVIDDA av Jens Anton Poulsson

med andre sabotører jernbaneforbindelsen gjennom Romsdal til Åndalsnes ved å sprengte Stuguflåten bro i begynnelsen av januar 1945. Resultatet ble tre ukers stopp på Raumabanen.

Etter at krigen var slutt gikk det bare et par år før Rønneberg startet som radiojournalist ved NRKs distriktskontor i Møre og Romsdal, hvor han jobbet i nesten 40 år. Han var også involvert i beredskapsplanlegging for NRK frem til 1990, da han avsluttet yrkeslivet, 71 år gammel.

Joachim Rønneberg er blitt 95 år, og bor i dag i Ålesund. Han er den siste gjenlevende av tungtvannssabotørene, og har hele livet vært opptatt av forsvarssaken. Han har holdt mange foredrag i inn- og utland med utgangspunkt i sine krigsopplevelser, og har ofte snakket varmt om hvilken betydning erfaringen og kunnskapen fra speidertiden i 5. Ålesund speidergruppe hadde for utfallet av oppdragene hans under andre verdenskrig. ■■

KILDE: SPEIDERMUSEET OG STORE NORSKE LEISJON, DEN NORSKE TURISTFORENINGEN OG BENITE UJVESTAD M.F.L.

EDDERKOPPEN

Vår nye speidersjef, May-Britt Roald (48), var en gang i patruljen Edderkopp. Siden da har hun spunnet mange nett i organisasjonen.

Speidersjefen understreker at hun vil ha de unge medlemmene fram i media.

– Allerede nå ser vi flere speidere enn voksenledere som blir intervjuet i avisene, sier hun.

Men selv med en sånn holdning er vel ikke det obligatoriske Speideren-portrettet med vår nye toppsjef til å komme utenom? Vi møter May-Britt på forbundskontoret i Oslo et par uker etter Speidertinget. Mobilen hennes ringer nesten konstant, og mye dreier seg om intervjuforespørsler.

FRA ÅNDALSNES Men la oss spole tilbake til der det hele begynte, i det som den gang var 2. Rauma Åndalsnes, i en tid da jenter og gutter fortsatt hadde hvert sitt forbund og hver sine grupper. May-Britt var først i patruljen Blåklokke, så i Prestekrage. Deretter ble det litt tid i Edderkopp-patruljen.

– Jeg er nok fortsatt som en liten edderkopp, som liker å spinne nett og binde organisasjonen sammen, ler May-Britt.

– Men jeg liker ikke å fange. Jeg liker å jobbe strategisk, skynder hun seg å legge til.

May-Britt beskrives som jordnær og samtidig visjonær, og som en diplomatisk motivator. Mange i speider-Norge kjenner henne allerede fra de to årene hun har vært visespeidersjef. I tillegg var hun programsjef da landsleiren i 2009 ble holdt på hjemstedet Åndalsnes. Men det sterkeste leirminnet har hun fra Stavanger 2013.

– Der klarte vi å røre ved en nerve i speideren, både gjennom å være tydelige i at speidere er på tur alene, og i møte med lederne under konferansen vi holdt. Det var en enorm stolthet blant lederne. NSF fortjener mer stolthet internt, slår speidersjefen fast.

HUNDREMETERSKOGEN Vi har tatt med oss May-Britt til Slottsparken for å ta bilder. Dette er nok det nærmeste vi kommer vår egen «hundremeterskog» sentralt i Oslo. Men hjemme på Åndalsnes har hun den rett utenfor døra. Småbruket der hun bor med mann, ei datter på 16 år – og en

katt – ligger om lag 12 kilometer rundt fjorden fra Åndalsnes sentrum.

– Jeg har kajakk og padler en del. Ferie for meg er å ta kajakken over fjorden og handle, forteller May-Britt.

Det som den gang het Speiderjobben var for May-Britt inngangen til småjobber – ifølge henne selv i «altfor ung alder», etter skoletid på slutten av barneskolen.

– Jeg hadde alltid prosjekter på gang. Jeg leverte brev for bedrifter og fikk ei krone per stykk, minnes hun.

– Og det var uansett vær og føre. De som er vokst opp på Åndalsnes, vet at det kommer en isende kald vind fra Gudbrandsdalen.

HVER ENKELTS FERDIGHETER I det daglige er May-Britt Roald rådgiver i Møre og Romsdal fylkeskommune, med entreprenørskap som fagfelt. Blant annet sitter hun i styret for Ungt Entreprenørskap i fylket, et opplegg hun mener kan sammenlignes med speideren.

– Alle som går på ungdomsskolen, får tilbud om en ukes gründercamp, der de skal løse en utfordring fra en bedrift i sitt nærmiljø. Når gruppa må løse en utfordring, blir elevene bevisste på at de trenger kvalitetene til hver enkelt, og de opplever en enorm mestring, forteller speidersjefen.

– Det er overførbart til speideren. Hvis hver enkelt speiderleder har som utgangspunkt at den enkelte speider har ferdigheter som gjør at du som leder har noe å lære, er du borti en nerve i speidingen. ■■

SPEIDER-CV

Navn: May-Britt Præsttun Roald

Alder: 48 år

Gruppe: 3. Rauma Isfjorden, Romsdal og Nordmøre krets

Aktuelt: Valgt til ny speidersjef under Speidertinget i oktober 2014

DE VIKTIGSTE VEDTAKENE

Høstens speiderting stakk ut kursen for Norges speiderforbund for de neste ti årene, og ga Speiderstyret klar tilbakemelding i saken om speiderloven.

Det nye Speiderstyret. Fra venstre: Thea Hilding, Mats Brunsvik, Hanne Mette Lundberg, Vidar Hagen, speidersjef May-Britt Roald, visespeidersjef Karl-Erik Onstad og Tone Ødegaard. Foto: Jens Morsø.

Her er en kortfattet oversikt over de viktigste vedtakene fra Speidertinget. Hele protokollen med vedlegg er tilgjengelig på www.speidertinget.no.

Visjon 2024 og Langtidsmål 2015 – 2024 ble vedtatt. Langtidsmålene skal oppdateres og vedtas ved hvert ordinært Speiderting i strategiperioden. Forslaget til arbeidsplan 2015 – 2016 ble også vedtatt.

SPEIDERLOVEN Speiderloven har vært gjenstand for en grundig prosess hvor medlemmene har hatt mulighet for å fremme sine meninger og forslag. På Speidertinget 2014 stemte et stort flertall for forslaget fra Speiderstyret med flere til ny paragraf 1, «En speider søker sin tro og respekterer andres.», mens tinget ønsket å beholde de øvrige ni paragrafene slik de er formulert i dag.

KFUK-KFUM-speiderne skal behandle speiderlovsaken på sitt landsting i april. Hvert av forbundene legger fram sitt forslag for Speidernes fellesorganisasjon, som skal behandle saken på et møte i juni. Først etter det møtet har vi en ny speiderlov.

VEDTAK OM ARBEID MED GRUNNREGLENE OG ORGANISASJONSSTRUKTUREN

Speidertinget vedtok at Speiderstyret skulle oppnevne en bredt sammensatt gruppe som, gjennom en prosess som involverer flest mulig, skal utarbeide forslag som reviderer grunnreglene med hensyn til verdigrunnlaget. Speiderstyret skal vedta mandat for gruppen. Målet er at Speidertinget 2016 skal førstegangsbehandle resultater fra arbeidet.

Mandatet ble vedtatt av Speiderstyret kort tid etter Speidertinget, gruppa er oppnevnt og i gang med arbeidet sitt.

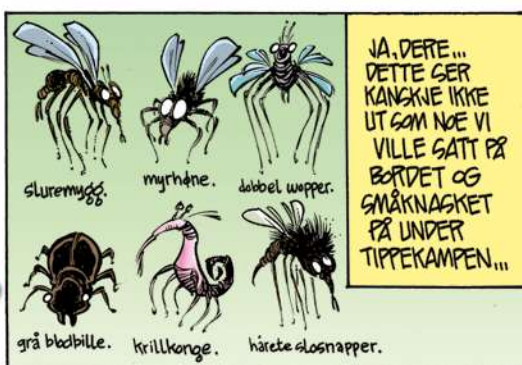
Det ble også vedtatt at Speiderstyret skulle sette ned en arbeidsgruppe som skal vurdere og utrede organisasjonsstrukturen i Norges speiderforbund frem til Speidertinget i 2016. Også for denne gruppa har Speiderstyret vedtatt mandat og oppnevnt en arbeidsgruppe som nå er i gang med arbeidet.

Peer-Johan Ødegaard fra Bodø er sjef for landsleiren på hjemmebane i 2017. Foto: Nina Blix.

LANDSLEIR Speidertinget opphevet tidligere vedtak om at det skal arrangeres landsleir hvert fjerde år. Videre bestemte Speidertinget at det er Speiderstyret som skal beslutte når og hvor det skal arrangeres landsleir. ■■

PÅSÅN om... DYR

KOMMENDE ARRANGEMENTER

For hvem: Ledere
Hvor: Leikvinjar, Buskerud
Når: 17.-19. april
Påmeldingsfrist: 1. mars

LEDERTRENERKURSET 2015

Vil du bli ledertrener, og bidra til at andre blir enda bedre speiderledere? Ledertrenerkurset gir deg muligheten! Etter kurset vil du kjenne deg enda tryggere på egne evner til å veilede og undervise andre. Kurset gjennomføres over to helger, med en praksisperiode mellom disse. Du utvikler både kunnskaper, ferdigheter og holdningene dine til ledelse, og får en enda større forståelse for helheten i Norges speiderforbunds lederopplæring.

For hvem: Alle
Hvor: Hele landet
Når: 20.-26. april
Påmeldingsfrist: Ingen, men husk å bestille materialet i tide!

SPEIDERAKSJONEN 2015

Den siste uka i april er det Speideraksjonen. I år er det barn på flukt fra borgerkrigen i Syria vi vil hjelpe gjennom Flyktninghjelpens skoleprosjekter. Det går fint an å ha aksjon både før og etter denne uka, hvis datoene ikke passer for din gruppe. Når vi deltar i aksjonen gjør vi en stor forskjell for barn som ellers ikke får mulighet til å gå på skole. Gjennom vår innsats får de håp om en framtid, og vi får gleden over å hjelpe!

For hvem: Alle
Hvor: Hele landet, i et tre nær deg
Når: 23. april, og så ofte og lenge du vill
Påmeldingsfrist: Ingen

MITT TRE (#MITTRE)

Du liker vel å klatre i trær? Ser du et fint klatretre når du er på tur, klatre i vei! Det gjør turen enda morsommere. 23. april kan du og alle andre bli med på klatrekampanjen «Mitt tre». Hvor mange tusen speidere blir med ut og opp i trærne? Finn et tre sammen med en venn eller tre, det trenger ikke være høyt, klatre et stykke opp, og få en en venn til å ta et bilde av deg som dere deler på Instagram med emneknaggen #mittre.

For hvem: Rovere og ledere
Hvor: Jostedalsbreen
Når: 21.-25. mai
Påmeldingsfrist: 29. april

JOSTEN PÅ LANGS

Å gå Jostedalsbreen på langs gir et minne for livet. Nettverk for friluftsliv arrangerer denne klassiske vårskituren i pinsen, så grip muligheten! Turen starter på havnivå utenfor Stryn, der våren er i full gang. Så bærer det oppover til snøen og skiføre. På breplatået i nesten 1800 meters høyde skal vi gå flere mil, en tur som byr på fascinerende opplevelser og fantastisk utsikt. En avstikker til 2 000 m-toppene Lodalskåpa og Brenibba er mulig, hvis vær og snøforhold tillater det. Bli med på et breeventyr!

For hvem: Rovere og ledere over 18 år
Hvor: Om bord på Havbraatt, utløps-havn:
Når: 22.-26. mai
Påmeldingsfrist: 29. april

SKIPPERKURS

Rederi Havbraatt inviterer speidere og ledere med på skipperkurs. Interesserte som er yngre enn 18 år kan også melde sin interesse, og kan komme i betraktning hvis det er ledige plasser når påmeldingsfristen er ute. Krav til kompetanse er at du har førstestyrmannsmerket eller tilsvarende. Erfaring fra bruk av større båter er en fordel. Temaer for kurset er teknisk innføring om båten og praktisk seilas med Havbraatt, bruk av ledelses- og programprinsipper på seilas med en større båt, og sikkerhet ved bruk av båter i speiderarbeidet.

For hvem: Rovere og ledere over 18 år
Hvor: Salten krets
Når: 25.-28. juni
Påmeldingsfrist: 1. juni

TURLEDERKURS KANO

Lær å padle trygt og effektivt med speidere på tur. Dette kurset er stappfullt av tips, triks, øvelser, leker, filosofi, kaldt vann, padletak, turplanlegging og bålkafe! Med bedre padleteknikk, leker og artige aktiviteter vil speiderne dine få større utbytte av kanoturen. Lær hvordan du lever opp turen med artige aktiviteter og lek i kano. Ledelse, samarbeid og sikkerhet kommer til å gå igjen i alle deler av kurset. Alt dette og våt natur i bølgevis vil du oppleve på Turleder-kurset i kano. Vi jobber selvfølgelig etter speidermetoden.

SPEIDEREN FOR 25 & 50 ÅR SIDEN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM

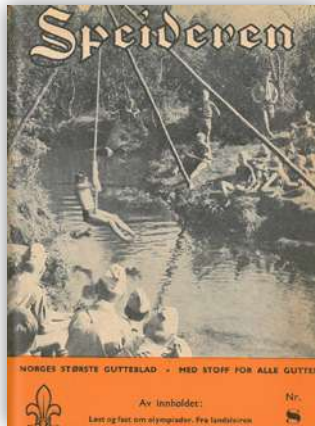

MIKKEL FRA HAMAR

Vi (Marte og Kristine) ville bli kjempeglade om vi fikk høre fra deg. Vi ble kjent med deg på arbeidsleiren uka før landsleiren. Du har lyst hår og blå øyne, heter Mikkkel, og vi mener du er 15 år, og du er fra Hamar. Du spiste pizza sammen med oss, og vi spikra på hovedscenen. Vet noen hvem vi mener - så vis ham dette!

Vær så snill, skriv!

Hilsen to jenter med lyst hår

ULVUNGE REDDET LITEN GUTT FRA Å DRUKNE

Fra 5. Skien ulveflokk har vi fått en hyggelig hilsen, og vi takker for den. Flokkens Akela fortalte dessuten at en av ulvungene hadde reddet en 5-åring fra å drukne i Skienselva, og sendte med et avisutklipp om redningsdåden. Hele utklippet får vi ikke plass til her, men det fortelles der om en 9-års gutt, Leif Inge Aass, som reddet en 5-års gutt fra å drukne i det iskalde elvevannet. Leif Inge er altså ulvunge i 5. Skien ulveflokk, og vi sender en hilsen til både ham og resten av flokken. Jeg er sikker på at alle ulvunger over hele landet vil være med på å gi Leif Inge et kraftig:

En - to - tre - voff!

Et ekstra voff og mange hilsener sender «Bagheera».

HEDER OG ÆRE

Flere har fått tildelt Norges speiderforbunds hederstegn og æreskniv i organisasjonen siden forrige utgave av Speideren.

- Torbjørn Larsen, tildelt fra Hinna speidergruppe
- Tor Børge Salvesen, tildelt fra 1. Sandnes speidergruppe
- Nils Lindaas, tildelt fra 1. Sandnes speidergruppe
- Carl Christian Norberg, tildelt fra 1. Sandnes speidergruppe

NSF HEDERSTEGN FOR IKKE-MEDLEMMER

- Linda Rørvik, tildelt fra Hyggen speidergruppe
- Vigdis Helene Johansen, tildelt fra Hyggen speidergruppe
- Anita Karlsen, tildelt fra 8. Skien speidergruppe

ÆRESKNIV

- Torgeir Feyling, tildelt fra Hyggen speidergruppe
- Åse Lien Aaberg, tildelt fra Hyggen speidergruppe
- Hanne Lien Aaberg, tildelt fra Hyggen speidergruppe
- Kari Lien Aaberg, tildelt fra Hyggen speidergruppe
- Ove Grant Gundersen, tildelt fra 8. Skien speidergruppe

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereieendommer og speiderbåter
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige

ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Støtrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettpank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og bruker riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring

av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND BESØKSADRESSE:

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo

POSTADRESSE:

Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo

TELEFON: 22 99 22 30

E-POST: nsf@speiding.no

www.speiding.no

SPEIDERMAT

TEKST OG FOTO: ESPEN WILLERSRUD

PASTAGRYTE MED LETT- SALTET UER

TIL FIRE SULTNE SPEIDERE TRENGER DU:

- Litt olivenolje
- 2 fedd hvitløk
- 3 sjalottløk
- 4 gulrøtter
- 1 rød eller gul paprika
- 1 squash
- 2 bokser tomater a 400 g
- litt salt og pepper, eller ½-1 terning fiskebuljong
- Fullkornspasta, f.eks. skruer (mengde iht. til pakken)
- Lettsaltet uer, eller annen hvit fisk, som lettsaltet torsk (200-300 g per speider)
- Litt frisk basilikum eller timian, om du har det for hånden

SLIK GJØR DU:

- Hakk hvitløk, sjalottløk og gulrøtter og fres det i en kjele (evt. sammen med de friske urtene) som er stor nok til å få plass til de øvrige ingrediensene. Husk at kjelen bør ha lokk hvis du lager maten ute.
- Tilsett deretter salt og pepper (eller buljongterning), tomater, paprika og squash. La alt koke i noen minutter, og ha deretter fisk i terninger store terninger i. Legg over lokk. Nå skal maten ikke koke lenger, bare trekke, ellers blir fisken tørr. Når fisken begynner å bli ferdig tilsetter du den ferdigkokte pastaen, og maten er ferdig når pastaen har blitt varm.

SPEIDERKOKKENS TIPS:

- Grønnsakene er det lurt å dele opp/hakke før du drar ut. Ha paprika og squash i en pose eller boks for seg, siden de skal tilsettes noen minutter etter de andre grønnsakene.
- Kok også pastaen ferdig hjemme, det sparer mye tid og energi vinterstid!
- Har du tilgjengelig to kjeler med lokk og to varmekilder på tur, kan fisken godt dampes i den ene kjelen. Legg fiskestykkene på noen kvister, slik at fisken ikke dekkes av vannet, men bare damper ferdig.
- Dette er en god hverdagsmiddag som er enkel og rask å lage hjemme på kjøkkenet også!

På vintertur er det både lurt og godt å lage en gryte eller annen mat som er lett å servere varm. Denne gryteretten er uten laktose og svinekjøtt, og den kan også lages uten gluten, hvis du bruker glutenfri pasta. Dessuten er den både skikkelig god og veldig sunn!

Mål:
F-4, K-6